

2. Finanțe publice

2.1 Bugetul public național

Datele agregate ale indicatorilor bugetului public național indică o diminuare cumulativă a *veniturilor* în ianuarie-noiembrie de 2%.

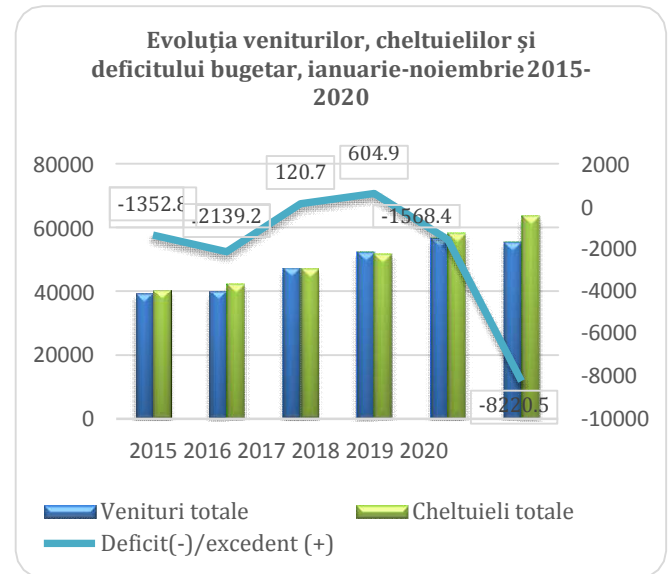
Concomitent, *cheltuielile*, care au depășit veniturile cu circa 8,2 mild. lei, s-au majorat cu 9,5%. Deficitul bugetar soldat a atins un nou maxim istoric.

! Deficitul bugetar este de 1,9 ori mai mare decât deficitul înregistrat în aceeași perioadă a anului 2009 (-2,8 mild. lei), când economia națională a fost puternic afectată de criza economico-financiară globală.

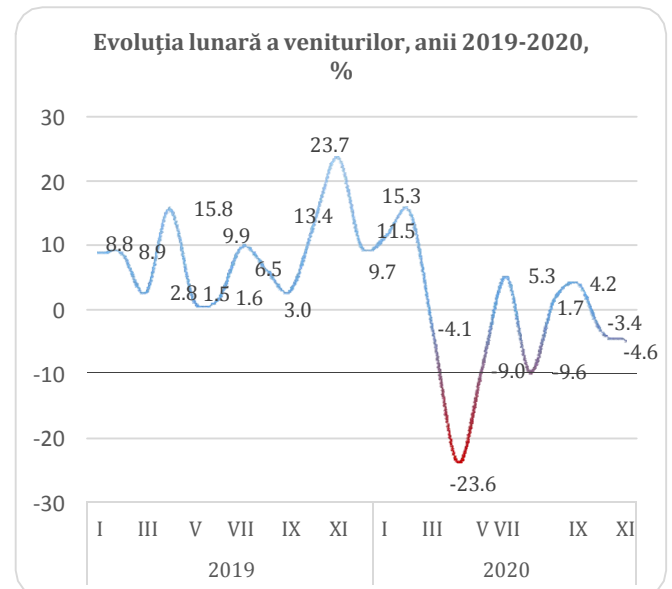
Măsurile restrictive impuse în contextul răspândirii COVID-19 au determinat înrăutățirea situațiilor financiare ale companiilor din majoritatea sectoarelor economice și, respectiv, aceasta s-a transpus în venituri la buget considerabil mai mici decât în perioade cu activitate normală.

Totodată, pandemia a redus simțitor cererea internă, care a influențat evoluția importurilor și a comerțului intern.

Astfel, veniturile publice au intrat subit pe o traiectorie descendentă încă din luna martie (-4,1%) și în perioada martie-mai (atunci când activitatea economică a fost restrânsă din cauza măsurilor impuse) acestea au fost în diminuare cu 25%.

Sursă: Ministerul Finanțelor

Sursă: Ministerul Finanțelor

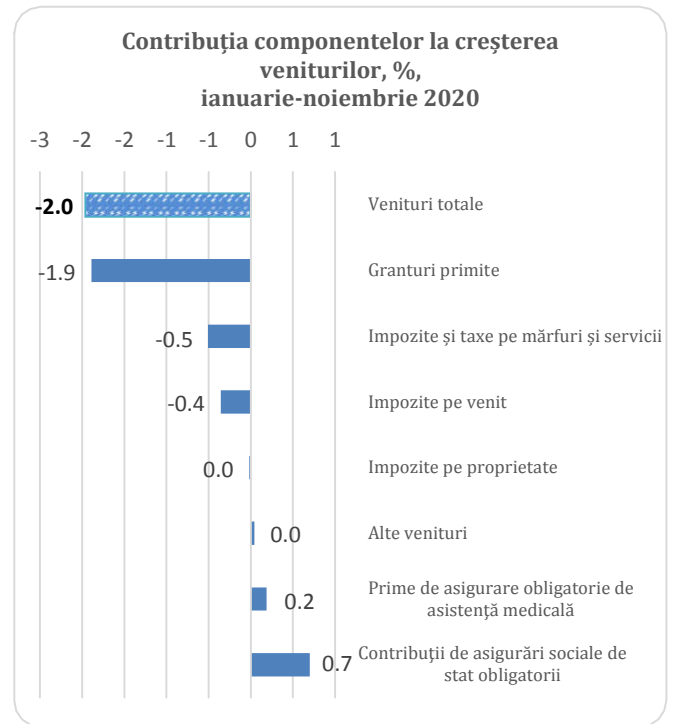
Factorii de influență asupra veniturilor bugetare:

↓ Influență negativă:

- Intrări de granturi în volum semnificativ mai mic față de 11 luni 2019 (cu circa 70% mai puțin).
- Restrângerea activității economice în majoritatea sectoarelor ca impact al restricțiilor impuse în contextul pandemiei.
- Diminuarea importurilor (TVA la mărfurile importate): diminuarea volumului fizic și diminuarea prețurilor externe.

↑ Influență pozitivă:

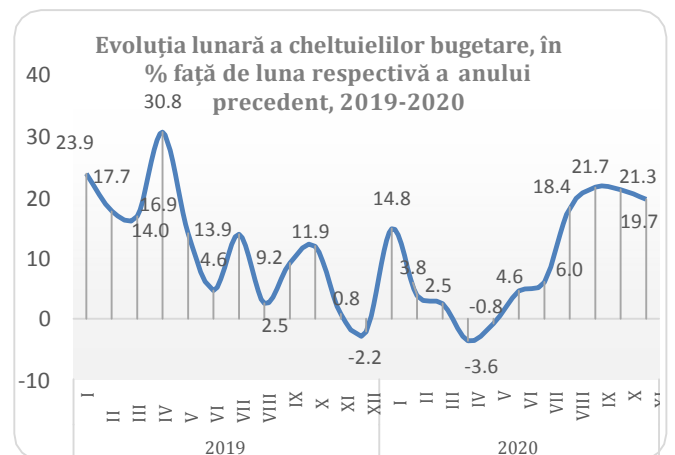
- Majorarea încasărilor din contul impozitelor salariale în rezultatul sporirii valorii câștigului salarial mediu lunar în economie (în 9 luni acesta a înregistrat creștere cu 9% în termeni nominali).
- Majorarea de circa 3 ori a încasărilor din dividende primite de la cota parte a proprietății publice în societățile pe acțiuni și defalcări de la profitul net al întreprinderilor de stat

Sursă: Ministerul Finanțelor

Cheltuielile bugetare, de asemenea, au o dinamică lunară foarte volatilă.

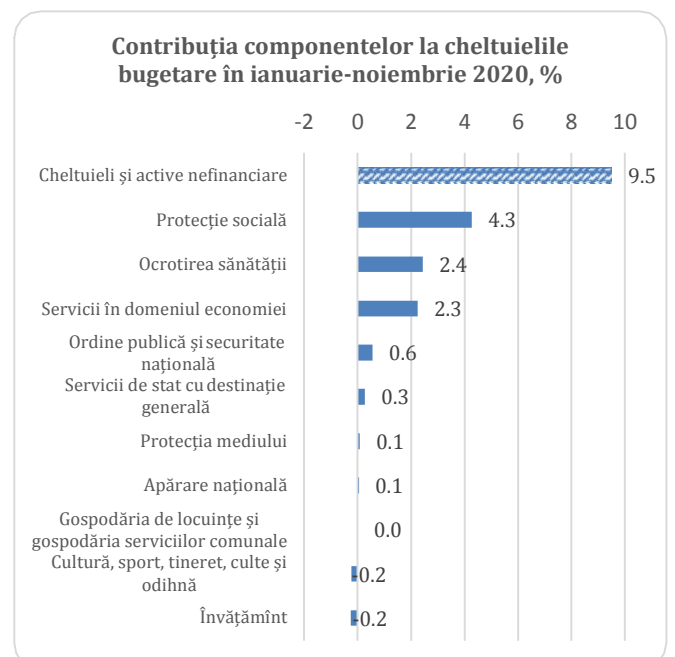
Măsurile de contracarare a pandemiei generează costuri mari, astfel încât în lunile ianuarie-noiembrie 2020 cheltuielile bugetare au înregistrat o creștere de 9,5%. Cea mai mare povară asupra cheltuielilor bugetare a venit din contul prestațiilor sociale și a subvențiilor acordate de Guvern în contextul pandemiei.

Sursă: Ministerul Finanțelor

Cheltuielile de prestații sociale și ocrotirea sănătății au avut cea mai mare contribuție la majorarea cheltuielilor totale, din următoarele motive:

- majorarea cheltuielilor privind ajutorul de șomaj: în ianuarie-noiembrie numărul beneficiarilor de ajutor de șomaj s-a majorat de circa 2,6 ori;
- cheltuielile privind plata indemnizațiilor unice de 16 mii lei cadrelor medicale ca efect al pandemiei;
- cheltuielile în creștere suportate în contextul impactului negativ al pandemiei asupra sănătății populației.

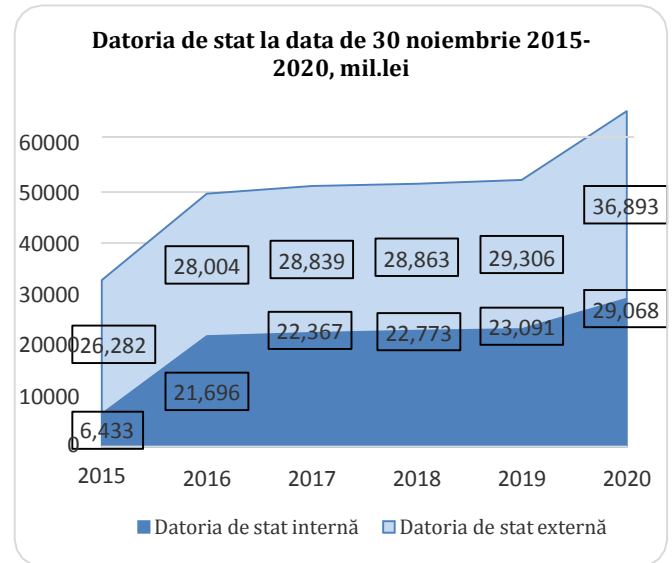

Sursă: Ministerul Finanțelor

2.2. Datoria de stat

Criza pandemică a generat costuri mari și, pentru acoperirea cheltuielilor bugetare, Guvernul a apelat la împrumuturi interne și externe, fapt ce a majorat nivelul de îndatorare a țării.

Conform datelor de la sfârșitul lunii noiembrie 2020, **datoria de stat administrată de Guvern a atins nivelul de 66 mild. lei.** Datoria internă, care deține ponderea 44,1% în valoarea totală a datoriei de stat, a însumat 29,1 mild. lei și a crescut cu 25,9% față de aceeași situație din anul precedent. Datoria de stat externă, având o pondere de 55,9% în total, a însumat 36,9 mild. lei și s-a majorat cu 25,9%.

Sursă: Ministerul Finanțelor

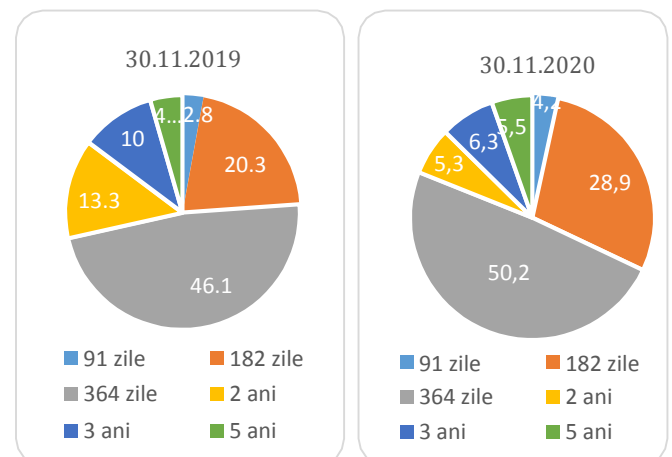
Datoria de stat internă s-a majorat din contul emisiunii mai mari a valorilor mobiliare de stat (VMS) pe piața primară.

S-a accentuat interesul investitorilor față de VMS emise pe 182 zile, ponderea cărora s-a majorat de la 20,3% la 29% și 364 zile (de la 46,1% la 50,2%). Totodată, s-a diminuat ponderea VMS emise pe 2 ani de la 13,3% la 5,3%, emise pe 3 ani – de la 10% la 6,3%.

⇒ Rata medie a dobânzii la VMS a scăzut de la 6,56% până la 5,12%.

⇒ Investitorii din sectorul bancar domină piața VMS, cu 82,9%.

Structura VMS pe maturități, %

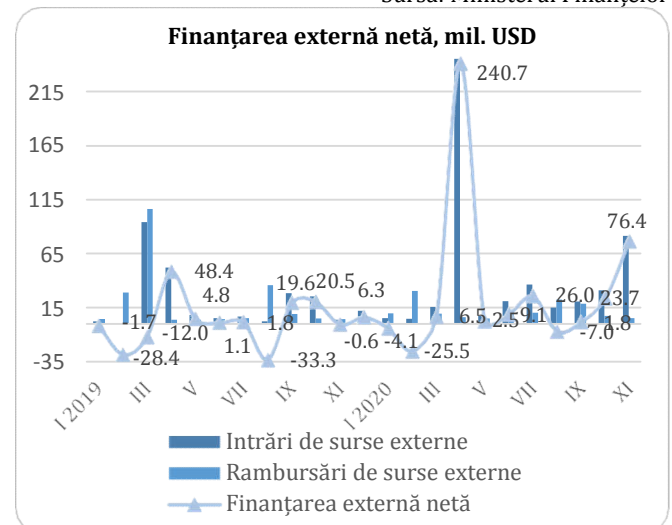

Sursă: Ministerul Finanțelor

Datoria de stat externă administrată de Guvern a însumat 2140,2 mil. dolari și a înregistrat creștere de 27,4%.

Factorul principal al majorării nivelului de îndatorare a țării sunt intrările de surse externe de finanțare, întru atenuarea efectelor negative ale crizei generate de Covid-19.

Astfel, în lunile aprilie-noiembrie 2020 finanțarea externă netă a atins 373,3 mil. dolari: surse externe de finanțare au intrat în valoare de circa 459,5 mil. dolari și au fost rambursate – 86,2 mil. dolari.

Sursă: Ministerul Fin